

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Милена Ивова Илиева- Тракийски университет, ДИПКУ

Относно: дисертационен труд за присъждане на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 1.2. Педагогика /Специална педагогика/ с обучение на английски език

Автор на дисертационния труд: Василия Фотиос Гаку

Тема на дисертационния труд: „Интеркултурен подход към специалните образователни потребности на ученици-мигранти в Гърция”

Основание за представяне на становището: участие в състава на научно жури по защита на дисертационен труд, съгласно заповед № РД 38-188/02.04.2019г. и Решение на заседание на научното жури от 11.04.2019г.

Дисертационният труд на Василия Фотиос Гаку е посветен на актуална тема, която е необходимо да бъде проучена, за да може да се вземат допълнителни мерки за подобряване благосъстоянието на учениците-мигранти със специални образователни потребности.

Обемът на дисертацията е 191 страници. Структурата ѝ включва благодарности, съдържание, списък с таблиците и графичите, абстракт,

въведение, три глави. Прегледът на литературата по проблема обхваща образователните потребности на учениците-емигранти с увреждания, перспективите на детското развитие в парадигмата на специалното образование и интеркултурното образование, приобщаващото образование и квалификация на педагозите за работа с деца-имигранти с увреждания, както и интеркултурната компетентност и готовността на учителите за различията.

Използваният от докторанта библиографски апарат е съставен от 253 литературни англоезични източници в 16 страници. От подбора на библиографския апарат и начина на боравене с него проличава доброто познаване от докторанта на литературата и научните постижения в изследователствата област на дисертационния труд. Това дава основания на докторанта да систематизира критично и да обмисля съществуващите научни тези и да заема аргументирана позиция по всяка една от тях.

В дисертационният труд авторката представя 20 таблици, 16 фигури и 2 приложения.

Обект, предмет, цел и хипотеза на изследването са коректно формулирани.

Главният изследователски въпрос на дисертационното изследване е доколко съвременната образователна система има готовност да решава проблеми, възникнали от съвместното действие на факторите „увреждане“ и „културна различност“ на учениците.

Основната цел на емпиричното изследване е да проучи отношението на педагозите към проблемите, свързани с посрещане на специалните образователни потребности на ученици-имигранти и тяхното приобщаване към ученическия клас.

В емпиричното проучване са включени две извадки от учители, което кореспондира с избраната миксирана стратегия за събиране и обработване на емпирични данни.

В първото проучване участниците са 20 начални учители, работещи в специални образователни структури (интеграционна класна стая) на общообразователното начално училище. Критериите за подбор са следните: Териториална област, в която работят; Трудов стаж; Научен интерес към Мултикултурното образование и Специалното образование. Направен е опит за покриване на основни части на гръцката територия - два големи градски центъра (Атина и Солун), градове, отдалечени села, острови и места с висок процент мигранти.

За целите на количествения тип изследване е подбрана репрезентативна извадка от 200 учители чрез онлайн платформа на Google през 1/1/19 и 31/1/19. За целите на проучването, с приложена качествена стратегия, е избран методът на полуструктурираното интервю. Обработката на данните, получени от проведеното качествено тип изследване чрез от полуструктурираното интервю, е извършена чрез проведен контент-анализ. Използвани са феноменологичен и интерпретационният подход. Описателните статистики представят демографските характеристиките на участниците и честотата на техните отговори по същинската част от въпросника. За проверка на хипотезите относно очаквани закономерности са приложени методи на статистическия извод - Т-тест за сравняване на независими извадки. Статистическият анализ е извършен със софтуерната програма SPSS 22.0.

Резултатите от изследването са коректно представени, обработени и интерпретирани.

Въз основа на анализа, оценката и синтеза на нови идеи докторантът разширява съществуващите знания, насочвайки се към изследването на проблеми, чието решаване води до резултати, които могат да бъдат квалифицирани като принос в науката. Конкретизирани тези приноси са както следва:

1. Проведен е комплексен сравнителен анализ на съвременните теоретични изследвания в областта на специалното образование и интеркултурното образование с опит за интеграция на научното познание и педагогически методи за целите на приобщаващото образование на децата-имигранти със СОП;
2. На базата на емпирични факти са систематизирани значими проблеми в основни области на образованието на ученици-имигранти със СОП, като диференциално диагностично оценяване и идентифициране на специалните образователни потребности; учебен процес; готовност и потребности на учителите; взаимодействие между семейната и училищната среда.
3. Проучено е влиянието на факторите пол, специализация по специална педагогика, специализация по интеркултурно образование и педагогически опит върху ефективността на образователния процес със ученици-имигранти със СОП;
4. Направен е опит за миксирано прилагане на качествена и количествена стратегия за събиране на емпирични факти за приобщаването към образователния процес на деца-имигранти с увреждания, които са малцинствена група с диспропорционална структура.

5. Конструиран е подходящ инструментариум от полуструктурирано интервю и структуриран въпросник за оценка на готовността на учителите да обучават ученици-имигранти със СОП;
6. Резултатите от проведеното изследване са важни за обратната връзка, която е изходен момент в разработването на подходящи стратегии за управление на едно ново и специфичното явление в образователната система.

Посочените публикации отразяват реално постиженията на докторанта и са достатъчно представителни, за да ги огласят през академичната общност и заинтересованите кръгове.

В заключение мога да заявя, че оценявам положително дисертационния труд и ще подкрепя присъждането на образователната и научна степен „доктор” по професионално направление 1.2. Педагогика /Специална педагогика/ с обучение на английски език на Василия Фотиос Гаку.

13.05.2019г.

Изготвил становището:

Доц. д-р Милена Илиева

